

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.7.2026
COM(2026) 333 final

2026/0178 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, în legătură cu aspectele care intră în sfera sa de competență, la următoarele trei reuniuni ale Comisiei internaționale pentru vânătoarea de balene, inclusiv la reuniunile intersesionale conexe

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii la următoarele trei reuniuni ale Comisiei internaționale privind vânătoria de balene (*International Whaling Commission* - IWC), în temeiul Convenției internaționale privind reglementarea vânării balenelor (*International Convention for the Regulation of Whaling* – ICRW)¹, în 2026, 2028 și 2030, inclusiv la reuniunile și acțiunile intersesionale în legătură cu adoptarea preconizată (1) a modificărilor aduse Programului ICRW și (2) a rezoluțiilor și deciziilor IWC.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția internațională privind reglementarea vânării balenelor (ICRW)

Convenția internațională privind reglementarea vânării balenelor (ICRW) (denumită în continuare „acordul”) urmărește să asigure atât conservarea, cât și gestionarea durabilă a balenelor la nivel mondial. Acordul a intrat în vigoare la 10 decembrie 1948.

ICRW include un „Program”² obligatoriu din punct de vedere juridic, care desemnează speciile protejate și cele neprotejate, zonele deschise și închise (inclusiv sanctuarele) și stabilește limite de captură pentru vânătoria de balene în scopuri comerciale și de subzistență. ICRW reglementează, de asemenea, vânătoria de balene în scopuri de cercetare științifică. În acest context, Programul impune guvernelor statelor contractante să prezinte propuneri de permise științifice care să fie examinate de către comitetul științific înainte de emiterea acestora. Permisele sunt emise de țări în mod individual.

În contextul ICRW și pe tot parcursul prezentei propuneri, orice trimitere la „balene” se înțelege ca referindu-se la speciile enumerate în partea I din Programul ICRW (toate balenele din subordinul *Mysticeti* și cașaloții³). Toate celelalte balene cu dinți, inclusiv delfinii, marsuinii și odontocetele, cum ar fi balenele-pilot cu înotătoare lungi și cele cu înotătoare scurte, nu intră în sfera de competență a Programului.

În schimb, utilizarea termenului de „cetacee” în prezenta propunere este deliberată pentru a invoca întregul ordin *Cetacea*⁴, inclusiv cetaceele mici (delfini, marsuini și alte balene cu dinți), atât pentru a alinia la domeniul de protecție mai larg al dreptului Uniunii, cât și pentru a reflecta faptul că organismele subsidiare, fondurile și alte inițiative ale IWC abordează aspecte legate de conservare și gestionare care se referă la toate cetaceele.

În plus, utilizarea termenului „vânarea balenelor” în întreaga propunere este ghidată de dreptul Uniunii, în special de Directiva privind habitatele⁵, prin faptul că include perturbarea, capturarea sau uciderea deliberată a cetaceelor.

¹ <https://archive.iwc.int/?r=3607>.

² <https://archive.iwc.int/?r=3606>.

³ Cașalotul este o balenă cu dinți. Alte balene cu dinți sunt balenele cu cioc, balenele cu nas borcănă, balenele ucigașe și balenele-pilot. A se vedea anexa la ICRW, partea I. „Interpretare”.

⁴ Ordinul *Cetacea* cuprinde toate balenele, delfinii și marsuinii și este împărțit în cele două subordine menționate anterior: balenele din subordinul *Mysticeti* și balenele cu dinți. Împreună, aceste subordine cuprind peste 90 de specii existente în oceanele din întreaga lume.

⁵ JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

Calitatea de membru al ICRW este limitată la guverne și, prin urmare, Uniunea Europeană (UE) are doar statut de observator⁶. În prezent, 24 de state membre sunt părți la acord⁷.

2.2. Comisia Internațională pentru Vânătoarea de Balene (IWC)

Organismul care reglementează punerea în aplicare a ICRW este IWC, care se reunește o dată la doi ani. În temeiul articolului III alineatul (1) din ICRW, IWC este compusă din câte un membru din fiecare guvern contractant, fiecare membru dispunând de un vot. IWC își exercită responsabilitățile de bază pentru gestionarea și conservarea durabile prin efectuarea de modificări la Programul anexat ICRW, ca răspuns la cererile formulate de guvernele contractante. Amendamentele trebuie adoptate cu o majoritate de trei pătrimi din membrii cu drept de vot ai IWC [articolul III alineatul (2) coroborat cu articolul V din ICRW]. În temeiul articolului III alineatul (2) din ICRW, alte decizii ale IWC sunt adoptate cu majoritatea simplă a voturilor membrilor IWC.

2.3. Actul avut în vedere al IWC

Propunerea de decizie a Consiliului se referă la următoarele categorii de acte care urmează să fie adoptate de IWC la următoarele trei reuniuni bienale (care urmează să aibă loc în 2026, 2028 și 2030) și la reuniunile intersesionale conexe („actele avute în vedere”):

1. **Modificări ale Programului ICRW**, care sunt obligatorii din punct de vedere juridic pentru guvernele contractante în termen de nouăzeci de zile de la notificarea de către secretariatul IWC⁸, cum ar fi menținerea sau prelungirea moratoriului privind vânarea de balene în scopuri comerciale, crearea sau modificarea sanctualelor pentru balene și stabilirea unor dispoziții privind vânătoarea de balene pentru subzistența populațiilor aborigene;
2. **Rezoluții, recomandări și decizii ale IWC**, de exemplu privind adoptarea de măsuri de conservare și bunăstare pentru cetacee, conformitatea cu dispozițiilor Programului, asigurarea respectării și punerea în aplicare a acestuia, acreditarea observatorilor, participarea societății civile și reformele în materie de guvernare.
3. **POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII**
- 3.1. **Conținutul și motivele poziției propuse care urmează să fie adoptată în numele Uniunii**
- 3.1.1. *Vânătoarea de balene în scopuri comerciale, vânătoarea costieră de balene la scară mică și criteriile pentru permisele științifice*

IWC reglementează vânătoarea de balene în scopuri comerciale. Aceasta a decis în 1982 că ar trebui să existe un moratoriu privind vânătoarea de balene în scopuri comerciale pentru

⁶ O modificare a ICRW care să permită UE să devină membră ar necesita ratificarea unui protocol de către toate guvernele contractante ale IWC. În 1992, Comisia a adoptat o propunere prin care a solicitat autorizarea de a negocia aderarea UE la această convenție, dar Consiliul nu a dat curs acestei propuneri [proiect de Decizie a Consiliului de autorizare a Comisiei să negocieze, în numele Comunității, un protocol de modificare a Convenției internaționale privind reglementarea vânării balenelor, semnată la Washington la 2 decembrie 1946, COM(92) 316].

⁷ Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos și Ungaria.

⁸ Articolul I alineatul (1) coroborat cu articolul V alineatul (3) din ICRW.

toate speciile și populațiile de balene începând cu 1986⁹.

Uniunea ar trebui să sprijine menținerea și punerea în aplicare deplină a moratorului privind vânătoria de balene în scopuri comerciale. De aproape patru decenii, moratoriul a jucat un rol vital în protejarea populațiilor de balene. Acesta a oferit o protecție critică balenelor, ajutând unele populații să se refacă. Altele rămân drastic diminuate din cauza unei game tot mai mari de amenințări care nu includ vânătoria de balene, inclusiv încurcarea în uneltele de pescuit, coliziunile cu navele, poluarea (cum ar fi zgomotul subacvatic și materialele plastice) și degradarea habitatelor. Protejarea acestor populații de presiunea suplimentară a vânătorii comerciale în viitor este, prin urmare, esențială pentru refacerea lor.

În plus, Uniunea ar trebui să insiste cu strictețe asupra procedurii de gestionare revizuite (PGR) a IWC, astfel cum a recomandat Comitetul științific al IWC, ca fiind esențială pentru prevenirea limitelor excesive de captură. Deși Islanda, Norvegia și Japonia, care își stabilesc limitele de captură în mod independent, susțin că metodele lor de estimare a limitelor de captură durabile pentru vânătoria de balene sunt aliniate la cele elaborate de IWC, ar trebui remarcat faptul că niciuna dintre limitele lor de captură nu a fost stabilită sau aprobată prin intermediul PGR al IWC, care aplică o limită mai precaută¹⁰.

Instrumentele naționale eficace ar trebui să asigure faptul că obligațiile asumate prin moratoriu se traduc în conformitatea în condiții reale. Prin urmare, Uniunea ar trebui, de asemenea, să sprijine și să promoveze adoptarea de măsuri complementare de asigurare a conformității de către părțile contractante, inclusiv:

- controalele efectuate de statul portului: refuzul intrării, debarcării, buncherajului sau altor servicii pentru orice navă implicată în vânătoria de balene în scopuri comerciale care nu este aprobată de IWC;
- interdicții naționale: dispoziții legale interne care interzic operatorilor aflați sub jurisdicția statelor membre să participe la vânătoria de balene în scopuri comerciale, să o sprijine sau să o finanțeze, contrar moratorului.

Tabăra care susține vânătoria de balene subliniază adesea discursul potrivit căruia moratoriul privind vânătoria de balene în scopuri comerciale a creat dificultăți nejustificate pentru anumite comunități costiere locale care depind de vânătoria de balene în scopuri culturale și pentru hrană. Acest argument a stat la baza eforturilor anterioare ale Japoniei de a convinge IWC să recunoască vânătoria costieră de balene la scară mică¹¹, ceea ce ar permite efectiv o ridicare parțială a moratorului. În legătură cu aceasta, există propuneri care consideră vânătoria de balene ca fiind esențială pentru securitatea alimentară și nutrițională, pledând pentru recunoașterea de către IWC a balenelor ca sursă viabilă de hrană.

UE ar trebui să susțină opinia potrivit căreia măsurile de conservare, inclusiv moratoriul, nu

⁹ A se vedea Programul ICRW, punctul 10 litera (d) (stabilirea unui moratoriu privind prelevarea, uciderea sau tratarea balenelor, cu excepția balenelor știucă, de către navele-fabrică sau de către navele de capturare a balenelor atașate navelor-fabrică) și punctul 10 litera (e) (stabilirea unor limite de captură zero pentru toate stocurile pentru sezonul pelagic 1986 și pentru sezonul de vânătoare costieră 1986, precum și pentru sezoanele ulterioare).

¹⁰ De exemplu, în februarie 2025, Biroul IWC a constatat că Comitetul științific al IWC nu a fost de acord cu afirmațiile respective ale Japoniei. Raportul reuniunii Biroului IWC, 6 februarie 2025, <https://archive.iwc.int/?r=22535>.

¹¹ Vânătoria costieră de balene la scară mică este un tip de vânătoare de balene caracterizată de utilizarea de ambarcațiuni mici cu ajutorul cărora se vânează balene (balene știucă și alte tipuri de balene mici) prin ieșiri în cursul zilei în apele naționale, în scopuri comerciale.

amenință securitatea alimentară, ci asigură, în schimb, durabilitatea pe termen lung a ecosistemelor marine. În plus, aspectele legate de securitatea alimentară sunt deja abordate de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, iar recunoașterea balenelor ca sursă de hrană în cadrul IWC ar modifica în mod semnificativ mandatul organizației. Este esențial ca IWC să se concentreze în continuare pe gestionarea populațiilor de balene într-un mod care să sprijine sănătatea și durabilitatea ecosistemelor, mai degrabă decât pe sprijinirea vânării balenelor în scopuri comerciale sub pretextul securității alimentare.

În acest context, Uniunea ar trebui să se opună propunerilor de introducere a unor noi categorii de vânare a balenelor și să sprijine constatarea Curții Internaționale de Justiție din hotărârea sa din 31 martie 2014 privind vânătoarea de balene în Antarctica¹², potrivit căreia acordul împarte vânătoarea de balene în trei categorii: vânătoarea de balene în scopuri comerciale și vânătoarea de balene pentru subzistența populațiilor aborigene (ambele incluse în program) și vânătoarea de balene în baza unui permis special în temeiul articolului VIII. Acest lucru va preveni lacunele în ceea ce privește interzicerea vânării balenelor în scopuri comerciale.

În ceea ce privește vânătoarea de balene în baza unui permis special sau vânătoarea de balene în scopuri științifice, Uniunea ar trebui să rămână fermă cu privire la faptul că articolul VIII, care permite vânătoarea de balene în baza unui permis special, nu poate fi utilizată pentru a justifica ceea ce este în principal vânătoarea de balene în scopuri comerciale. Utilizarea abuzivă a articolului nu ține cont de spiritul moratoriului și de voința IWC, exprimată în diferite rezoluții.

Pentru ca Uniunea să considere că propunerile privind vânătoarea de balene în baza unui permis special sunt legitime în temeiul articolului VIII, aceasta trebuie să satisfacă considerațiile formulate de Curtea Internațională de Justiție. Aceasta înseamnă respectarea strictă a Rezoluției 2014-5 privind vânătoarea de balene în temeiul permisului special¹³, care impune îndeplinirea a două condiții cumulative pentru eliberarea unui permis special: eșantionarea letală este o „cercetare științifică” și este efectuată numai „în scopul” acestei cercetări.

În practică, aceasta înseamnă că comitetul științific este convins că orice parte contractantă care dorește să elibereze permise speciale: (i) a demonstrat că rezultatul preconizat al proiectului poate fi justificat ca cercetare științifică; (ii) a analizat cu atenție dacă utilizarea eșantionării neletale ar putea îndeplini obiectivul cercetării; (iii) a concluzionat că acest lucru nu este fezabil; și (iv) a demonstrat că dimensiunile eșantioanelor propuse sunt strict legate de necesitățile științifice și nu sunt mai mari decât este rezonabil pentru obiectivul științific.

Niciunul dintre cele trei state care au obligații în temeiul hotărârii privind vânătoarea de balene în Antarctica (Australia, Japonia, Noua Zeelandă) nu a solicitat vreodată revizuirea sau interpretarea constatării Curții privind competența IWC. Tăcerea acestora constituie un acord tacit cu privire la faptul că IWC poate dezbate și reglementa în mod legitim vânătoarea de balene în temeiul unui permis special. Prin urmare, Uniunea ar trebui să continue să pledeze pentru abordări care să garanteze că, înainte de a fi eliberat, orice permis special este luat în considerare de către Comitetul științific al IWC și de către IWC însuși și respectă recomandările acestora.

¹² Vânătoarea de balene în Antarctica (Australia/Japonia: intervenientă - Noua Zeelandă), hotărâre, C.I.J. Rapoarte 2014, punctele 229-230, <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/148/148-20140331-JUD-01-00-EN.pdf>.

¹³ <https://archive.iwc.int/pages/download.php?ref=3723&ext=pdf&alternative=2971&noattach=true&k=>.

3.1.2. Conservarea și bunăstarea animalelor

În 2003, a fost înființat un comitet de conservare în temeiul acordului, care colaborează îndeaproape cu comitetul științific pentru a aborda o serie de amenințări la adresa balenelor și a habitatelor acestora. În 2016, a fost adoptat un plan strategic (2016-2026)¹⁴, însoțit de un plan de lucru¹⁵, în care se identifică amenințările prioritare la adresa cetaceelor (coliziuni cu nave, deșeuri marine, capturi accidentale, zgomot antropic, poluare chimică și schimbări climatice), precum și acțiuni prioritare (de exemplu, observarea durabilă a balenelor, planurile de gestionare a conservării, sanctuare, colectarea și raportarea datelor).

Ca parte a angajamentului său politic puternic pentru conservare, Uniunea ar trebui să continue să sprijine toate propunerile de sanctuare pentru balene¹⁶. Pentru a fi adoptate, aceste propuneri necesită o modificare a anexei cu o majoritate de trei pătrimi din voturi. Obținerea acestei majorități va necesita discuții pregătitoare active cu tabăra care susține vânatoarea de balene, și anume statele care au obiecții și rezerve și coaliția mai largă de state mobilizate de susținătorii vânării balenelor, care votează frecvent împotriva unor astfel de amendamente.

Uniunea ar trebui, de asemenea, să încurajeze o mai mare transparență a propunerilor privind sanctuarele. Dispozițiile din Program referitoare la sanctuare se regăsesc în prezent în secțiunea III din Program, intitulată „Capturarea”. Uniunea ar trebui să încurajeze IWC să introducă aceste dispoziții într-o secțiune separată în cadrul Programului.

În plus, ar trebui sprijinite propunerile IWC menite să îmbunătățească bunăstarea balenelor. Activitatea în domeniul bunăstării animalelor poate include, dar nu se limitează la, încurcarea în plase ori cabluri, coliziunile cu nave, eșuarea în masă, observarea balenelor, poluarea fonică, îmbunătățirea metodelor de ucidere și de eutanasiere.

IWC se ocupă, de asemenea, de problemele legate de bolile cetaceelor, în special de cele care pot fi legate de activitățile umane și de cele capabile să răspândească boli între animale și oameni. Astfel de boli ar putea prezenta un risc pentru comunitățile care practică vânatoarea pentru subzistența populațiilor aborigene atunci când se consumă produse derivate din balene obținute în urma unor vânători necomerciale. Uniunea ar trebui să sprijine dezbaterile pe această temă dacă ele se bazează pe știință, iar examinarea chestiunii de către IWC adaugă valoare activității altor foruri.

3.1.3. Vânatoarea de balene pentru subzistența populațiilor aborigene (*Aboriginal subsistence whaling - ASW*)

ASW a reprezentat o componentă esențială a cadrului de reglementare al IWC de la înființarea sa în temeiul acordului. ASW nu este supusă moratoriului deoarece nu este o vânatoare de balene în scopuri comerciale. IWC a abordat în mod constant vânatoarea de subzistență într-un mod mai indulgent decât vânatoarea de balene în scopuri comerciale, permițând popoarelor indigene să continue recoltarea balenelor în scopuri culturale și nutriționale, chiar și în perioadele în care vânatoarea de balene în scopuri comerciale a fost restricționată sau interzisă.

Urmărind o abordare mai coerentă, pe termen lung și mai puțin împovărătoare, IWC a

¹⁴ <https://archive.iwc.int/?r=22234>.

¹⁵ <https://archive.iwc.int/pages/view.php?ref=19861&k=>.

¹⁶ În prezent, IWC a desemnat două sanctuare - sanctuarul din Oceanul Indian și sanctuarul din Oceanul Antarctic, amândouă interzicând vânatoarea de balene în scopuri comerciale. O propunere suplimentară de sanctuar în Oceanul Atlantic de Sud a fost prezentată IWC în repetate rânduri în ultimii ani, dar, până în prezent, nu a obținut majoritatea de trei pătrimi din voturile necesare.

adoptat, în 2018, o nouă metodologie pentru cotele ASW. Aceasta a decis să stabilească limite de captură pentru o perioadă de șapte ani cu reînnoiri automate o dată la șase ani, sub rezerva îndeplinirii anumitor condiții. Aceste condiții includ: (i) avizul comitetului științific conform căruia limitele de captură propuse nu vor dăuna populațiilor de balene; (ii) confirmarea faptului că nu se solicită modificări în funcție de necesități; și (iii) respectarea de către țara ASW relevantă a unui calendar aprobat și a cerințelor de informare. În cazul în care aceste condiții sunt îndeplinite, contingentele vor fi reînnoite automat, fără a fi necesare negocieri suplimentare¹⁷.

În ceea ce privește drepturile popoarelor indigene, Uniunea promovează de mult timp respectarea drepturilor omului peste tot în lume și dispune de o gamă largă de politici care sunt relevante pentru popoarele indigene¹⁸. Uniunea a participat activ la discuțiile IWC privind ASW, pledând pentru o abordare bazată pe drepturi a activităților de vânătoare de balene ale popoarelor indigene, sprijinind îmbunătățirea procesului de stabilire a limitelor de captură pentru ASW și măsuri de consolidare a implicării popoarelor indigene în procesul decizional al IWC. Uniunea și-a exprimat, de asemenea, sprijinul pentru modificările propuse ale terminologiei IWC, inclusiv înlocuirea termenului „populațiilor aborigene” cu „popoarele indigene”.

Deși promovează drepturile omului, inclusiv drepturile popoarelor indigene, Uniunea recunoaște, de asemenea, că aceste drepturi nu sunt absolute și pot face obiectul unor limitări rezonabile și justificate, în special în ceea ce privește preocupările legate de durabilitate. Prin urmare, Uniunea subliniază, de asemenea, că orice derogare de la ASW trebuie să fie justificată în mod clar, strict necomercială și durabilă din punct de vedere biologic. Furnizarea de informații științifice în sprijinul limitelor de captură pentru ASW se aliniază la datoria IWC de a asigura practici durabile de vânătoare de balene și gestionarea populațiilor de balene la nivel mondial.

În acest context, poziția Uniunii ar trebui să fie aceea de a sprijini continuarea punerii în aplicare a cadrului instituit de IWC pentru ASW, inclusiv a mecanismului de stabilire a cotelor o dată la șapte ani și de reînnoire automată adoptat în 2018, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile convenite. Uniunea ar trebui să sprijine în continuare o abordare bazată pe drepturi, care să recunoască nevoile culturale și nutriționale ale popoarelor indigene, asigurându-se, în același timp, că orice limite de captură din ASW rămân strict necomerciale, justificate din punct de vedere științific și durabile din punct de vedere biologic. Uniunea ar trebui, de asemenea, să sprijine în continuare măsurile menite să consolideze participarea popoarelor indigene la activitatea și procesele decizionale ale IWC, precum și utilizarea unei terminologii adecvate care să reflecte standardele internaționale privind drepturile popoarelor indigene.

3.2. Coerența cu alte politici și inițiative ale Uniunii

Poziția propusă reprezintă o prelungire externă a acquis-ului intern al Uniunii în domeniul

¹⁷ <https://iwc.int/management-and-conservation/whaling/aboriginal>.

¹⁸ UE a sprijinit adoptarea Declarației ONU privind drepturile popoarelor indigene (UNGA 61/295) cu ocazia Adunării Generale a ONU din 2007 și Documentul final (UNGA 69/2) al Conferinței mondiale privind popoarele indigene, care a avut loc în cadrul sesiunii plenare la nivel înalt a Adunării Generale a ONU din 2014. Ambele documente pun accentul pe drepturile popoarelor indigene la resursele pe care le-au folosit în mod tradițional și necesitatea ca statele să protejeze aceste drepturi, să coopereze și să se consulte cu popoarele indigene. La 15 mai 2017, Consiliul UE a adoptat concluzii (documentul 8814/17, 15 mai 2017) în care se reafirmă sprijinul său pentru drepturile popoarelor indigene și se recunoaște faptul că există o marjă pentru aplicarea acestui cadru de politică într-un mod mai eficient în cadrul cooperării multilaterale, și anume prin creșterea în continuare a posibilităților de dialog și de consultare la toate nivelurile de cooperare ale UE.

mediului referitor la cetacee și un vehicul pentru consolidarea diplomației privind oceanele. Pentru a se asigura că guvernanta internațională rămâne în concordanță cu standardele înalte ale Uniunii pentru conservarea cetaceelor, este deosebit de relevantă următoarea listă neexhaustivă de instrumente de reglementare:

- în temeiul Directivei privind habitatele¹⁹: Toate cetaceele sunt specii menționate în anexa IV, protejate împotriva perturbării, capturării sau uciderii deliberate în apele UE. Poziția propusă garantează că această protecție nu este subminată în apele internaționale sau adiacente;
- opunându-se vânării balenelor în scopuri comerciale, UE își menține interdicția privind comerțul cu produse din cetacee în scopuri comerciale în temeiul Regulamentului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea²⁰, precum și al Convenției privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție (CITES), la care Uniunea și statele sale membre sunt părți;
- lucrările de conservare ale IWC contribuie la atingerea obiectivelor privind starea ecologică bună a mediului marin, inclusiv mortalitatea cetaceelor, stabilite în Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”²¹ (MSFD);
- Regulamentul privind refacerea naturii²² stabilește un obiectiv obligatoriu din punct de vedere juridic de refacere a cel puțin 20 % din zonele maritime ale Uniunii până în 2030. În mod esențial, acesta impune refacerea habitatelor pentru speciile marine protejate, inclusiv pentru cetacee. Poziția UE în cadrul IWC sprijină în mod direct aceste obiective, pledând pentru eliminarea presiunilor externe (cum ar fi zgomotul și vânătoarea comercială) care, în caz contrar, ar împiedica refacerea acestor habitate refăcute;
- Uniunea recunoaște rolul-cheie al cetaceelor în circuitul nutrienților („pompa de balene”) și în sechestrarea carbonului în biomasa lor (carbonul albastru). Prin protejarea acestor absorbanti vii de carbon împotriva presiunilor exercitate de vânătoarea de balene și de degradarea mediului, poziția Uniunii contribuie la obiectivele Uniunii privind sechestrarea naturală a carbonului și, prin urmare, la obiectivele sale de neutralitate climatică în temeiul Legii europene a climei²³.

În plus, următoarele inițiative merită menționate în acest context:

- Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030²⁴ stabilește obiectivul de a proteja din punct de vedere juridic 30 % și de a proteja cu strictețe 10 % din mările UE. Sprijinul pentru sanctuare și gestionarea ecosistemică se aliniază la aceste obiective;
- Uniunea sprijină eforturile din cadrul IWC de îmbunătățire a rezultatelor operațiunilor de vânare a balenelor în ceea ce privește bunăstarea, inclusiv prin dezvoltarea și utilizarea celor mai umane metode de vânătoare și de ucidere

¹⁹ JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

²⁰ JO L 61, 3.3.1997, p. 1.

²¹ JO L 164, 25.6.2008, p. 19.

²² JO L, 29.7.2024, p. 14, 18.

²³ JO L 243, 9.7.2021, p. 3, 5.

²⁴ COM(2020) 380 final, 20.5.2020, p. 4.

disponibile, prin reducerea timpului până la moarte și prin reducerea la minimum a durerii, a stresului și a suferinței care pot fi evitate. Această abordare este în concordanță cu angajamentul mai amplu al Uniunii față de bunăstarea animalelor și cu articolul 13 din TFUE, care recunoaște animalele ca ființe sensibile. În consecință, Uniunea promovează aplicarea celor mai înalte standarde de bunăstare fezabile în contextul activităților de vânatoare de balene autorizate în temeiul cadrului IWC;

- prin adoptarea unei poziții multianuale stabile în cadrul IWC, Uniunea se asigură că angajamentele sale internaționale privind cetaceele sunt aliniate la abordarea globală a Pactului european privind oceanul planetar²⁵ și sunt pregătite să fie integrate în viitorul Act legislativ privind oceanul planetar. Poziția Uniunii în cadrul IWC servește drept puncte strategică între diplomația internațională privind oceanele și gestionarea ecosistemică, asigurând faptul că protecția cetaceelor este tratată nu doar ca o problemă de conservare localizată, ci ca o componentă esențială a sănătății oceanelor la nivel mondial, a rezilienței la schimbările climatice și a guvernantei bazate pe norme a spațiului maritim colectiv;
- întrucât Uniunea și statele sale membre sunt părți la Acordul în temeiul Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării privind conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale (Acordul BBNJ), Uniunea se angajează să promoveze cooperarea transsectorială. Promovarea de către Uniune a sanctuarelor pentru balene și atenuarea impactului cumulativ asupra cetaceelor în cadrul IWC oferă un mecanism practic de punere în aplicare a cadrului BBNJ. Acest lucru asigură faptul că IWC contribuie la rețeaua globală de instrumente de gestionare bazate pe zonă și la protecția biodiversității în marea liberă;
- întrucât Uniunea și statele sale membre sunt, de asemenea, părți la Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (*Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals – CMS*), Uniunea acordă o importanță deosebită conservării cetaceelor migratoare în întreaga lor arie de răspândire. IWC joacă un rol esențial în promovarea obiectivelor CMS prin promovarea unei acțiuni internaționale coordonate pentru a aborda amenințările la adresa cetaceelor, inclusiv degradarea habitatelor, impactul cumulativ al activităților umane și alte presiuni care afectează speciile migratoare în jurisdicțiile naționale și în zonele din afara jurisdicției naționale;
- poziția propusă poate contribui, de asemenea, la îndeplinirea obligațiilor Uniunii în temeiul Cadrului mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montréal. Prin promovarea unei agende bazate pe conservare, Uniunea acționează pentru a îndeplini ținta 3 (ținta „30x30”) prin desemnarea și gestionarea eficace a sanctuarelor pentru balene și ținta 4, care necesită acțiuni urgente de gestionare pentru a opri dispariția provocată de om a speciilor amenințate și pentru a încuraja refacerea acestora. Întrucât atât Uniunea, cât și statele membre sunt părți la Convenția privind diversitatea biologică (*Convention on Biological Diversity - CBD*), IWC rămâne un forum esențial pentru transpunerea acestor obiective globale în măsuri pe teren.

3.3. Competența externă exclusivă

Competența Uniunii de a adopta poziția propusă este exclusivă în temeiul articolului 3 alineatul (2) din TFUE. În temeiul acestei dispoziții, Uniunea are competență exclusivă în

²⁵ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Pactul european privind oceanul planetar, COM(2025) 281 final.

ceea ce privește încheierea unui acord internațional – sau adoptarea de acte în cadrul unui organism instituit printr-un astfel de acord – în măsura în care aceste acte ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora.

În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție, un astfel de risc de afectare există în cazul în care angajamentele internaționale se încadrează într-un domeniu acoperit deja în mare măsură de normele Uniunii²⁶. Acesta este cazul protecției cetaceelor, cu privire la care Uniunea a stabilit un cadru juridic cuprinzător și riguros, astfel cum se demonstrează în secțiunea 3.2 (a se vedea lista instrumentelor de reglementare relevante).

Normele interne ale Uniunii constituie un sistem coerent de protecție strictă, care nu lasă statelor membre posibilitatea de a adopta standarde divergente. Întrucât actele IWC, cum ar fi modificările aduse Programului ICRW, reglementează chiar activitățile (capturare, ucidere și comerț) pe care legislația internă a Uniunii le interzice, orice decizie internațională cu privire la aceste aspecte intră în mod necesar în domeniul de aplicare al acestor norme ale Uniunii, astfel încât, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, există un risc de afectare în sensul articolului 3 alineatul (2) din TFUE²⁷. În acest context, astfel cum a confirmat deja jurisprudența constantă²⁸, faptul că nu există nicio contradicție între actele IWC și dreptul Uniunii este lipsit de relevanță.

În consecință, întrucât obiectul actelor avute în vedere se încadrează într-un domeniu reglementat în mare măsură de normele comune ale Uniunii, numai Uniunea are dreptul să își asume astfel de angajamente, statele membre fiind împiedicate să acționeze individual într-un mod care ar putea modifica domeniul de aplicare sau integritatea regimului de protecție al Uniunii.

3.4. Necesitatea și oportunitatea poziției Uniunii

Având în vedere că actele avute în vedere intră în sfera de competență exclusivă a Uniunii în temeiul articolului 3 alineatul (2) din TFUE, este necesară stabilirea unei poziții a Uniunii cu privire la aceste aspecte.

În plus, având în vedere că balenele și alte cetacee sunt specii mari migratoare, conservarea lor este o provocare transfrontalieră inerentă care nu poate fi gestionată de statele membre în mod individual.

Întrucât Uniunea are doar statut de observator în cadrul IWC, influența sa este maximizată numai atunci când cele 24 de state membre care sunt părți la ICRW votează ca un singur bloc.

Caracterul multianual al deciziilor anterioare ale Consiliului (adoptate la 13 decembrie 2011²⁹ și, respectiv, la 20 decembrie 2017³⁰ pe baza propunerilor Comisiei³¹)

²⁶ A se vedea, de exemplu, Avizul 3/15 (*Tratatul de la Marrakesh pentru facilitarea accesului la operele publicate al persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate*), [EU:C:2017:114](#), punctul 105.

²⁷ Avizul 1/13 (*Convenția de la Haga din 1980*) din 14 octombrie 2014, [ECLI:EU:C:2014:2303](#), punctul 71 și jurisprudența citată.

²⁸ A se vedea, de exemplu, Avizul 3/15 (*Tratatul de la Marrakesh pentru facilitarea accesului la operele publicate al persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate*), [EU:C:2017:114](#), punctul 113.

²⁹ Decizia Consiliului din 13 decembrie 2011 (ST 17641 2011 COR 1) de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată de Uniunea Europeană, în ceea ce privește propunerile de modificare a Convenției internaționale privind reglementarea vânării balenelor și a Programului anexat la aceasta.

și abordarea politică constantă pe care acestea au furnizat-o au permis Uniunii și statelor sale membre care sunt părți la ICRW să se implice mai proactiv în chestiuni legate de IWC, să răspundă în termen scurt la cererile din partea guvernelor din afara UE și să contribuie în mod consecvent la rezultatele în materie de conservare. Prin urmare, pentru a menține această dinamică și previzibilitate, prezenta propunere de decizie adoptă aceeași abordare în mai multe sesiuni, stabilind poziția coordonată a Uniunii pentru reuniunile IWC din 2026, 2028 și 2030.

4. TEMEIUL JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

IWC este un organism instituit printr-un acord, și anume ICRW.

Actele pe care IWC este invitată să le adopte sunt acte cu efecte juridice, din următoarele motive:

- **modificările aduse listei ICRW** vor produce efecte juridice pentru statele membre care sunt părți la acord, deoarece sunt obligatorii în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul I alineatul (1) din ICRW, care prevede că Programul face parte integrantă din convenție, coroborat cu articolul V alineatul (3) din ICRW, care reglementează procedura și intrarea în vigoare a modificărilor Programului, cu excepția cazului în care un guvern contractant formulează o obiecție;
- **rezoluțiile, recomandările și deciziile IWC** constituie acte cu efecte juridice. În ceea ce privește recomandările în temeiul articolului VI din convenție, adoptate sub formă de rezoluții, Curtea Internațională de Justiție a afirmat în hotărârea sa din 31 martie 2014, Vânătoarea de balene în Antarctica (Australia/Japonia; intervenientă - Noua Zeelandă) că – în pofida faptului că aceste rezoluții nu au caracter obligatoriu – „atunci când sunt adoptate prin consens sau prin vot unanim, acestea pot fi relevante pentru interpretarea convenției sau a Programului la aceasta” (punctul 46). Un act fără caracter juridic obligatoriu al unui organism internațional care stabilește un acord ulterior al părților cu privire la interpretarea normelor obligatorii din punct de vedere juridic dintr-un acord internațional constituie un act cu efecte juridice în sensul articolului 218 alineatul (9) din TFUE. În temeiul articolului J alineatul (3) din Regulamentul de procedură al IWC, rezoluțiile sunt adoptate prin consens. Având în vedere cele de mai sus, rezoluțiile adoptate în cadrul reuniunilor IWC care fac obiectul prezentei decizii pot constitui acte cu efecte juridice. În ceea ce privește deciziile, din articolul E din Regulamentul de procedură al IWC rezultă că acest termen se referă la un set mixt de acte, inclusiv la actele menționate la articolul J din Regulamentul de procedură, care se referă la modificări ale Programului ICRW, la recomandări în temeiul articolului VI și la rezoluții, precum și la „alte decizii”. Rezultă astfel că deciziile IWC sunt, pe de o parte, obligatorii din punct de vedere juridic și, pe de altă parte, sunt acoperite de raționamentul de mai sus privind rezoluțiile. În acest sens, deciziile adoptate în cadrul reuniunilor IWC care fac obiectul prezentei decizii pot constitui acte cu efecte juridice.

³⁰ Decizia Consiliului din 12 decembrie 2017 (ST 14970 2017 INIT) privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, la următoarele trei reuniuni ale Comisiei internaționale privind vânătoarea de balene, inclusiv la reuniunile și acțiunile intersesionale conexe.

³¹ COM(2011) 495 final și COM(2017) 463 final.

Actele avute în vedere nu completează și nu aduc modificări cadrului instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

În contextul IWC, obiectivul principal și conținutul actelor avute în vedere se referă la protecția mediului, în special la (i) asigurarea unui cadru de reglementare internațional eficient pentru conservarea și gestionarea balenelor; (ii) garantarea unei îmbunătățiri semnificative a stării de conservare a balenelor și a altor cetacee; și (iii) aducerea sub controlul IWC a tuturor operațiunilor de vânare a balenelor desfășurate de membrii IWC. Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 192 alineatul (1) din TFUE.

Prezenta propunere de temei juridic material nu aduce atingere competenței exclusive a UE în domeniul conservării resurselor biologice marine în temeiul dispozițiilor articolului 3 alineatul (1) litera (d) coroborat cu articolele 38 și 43 și cu anexa I la tratat și, prin urmare, a tuturor resurselor acvatice vii din cadrul politicii comune în domeniul pescuitului³². Aceasta nu creează un precedent pentru nicio negociere viitoare cu privire la conservarea și gestionarea resurselor acvatice vii care intră sub incidența politicii comune în domeniul pescuitului.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 192 alineatul (1), coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât actele IWC pot implica modificări ale Programului la convenție, care sunt obligatorii în temeiul dreptului internațional, este oportun ca acestea să fie publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* după adoptare.

³² JO L 354, 28.12.2013, p. 22.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii Europene, în legătură cu aspectele care intră în sfera sa de competență, la următoarele trei reuniuni ale Comisiei internaționale pentru vânătoria de balene, inclusiv la reuniunile intersesionale conexe

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1) coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Convenția internațională privind reglementarea vânării balenelor (ICRW) (denumită în continuare „acordul”) a intrat în vigoare la 10 decembrie 1948.
- (2) În temeiul articolului III alineatul (2) și al articolului V din ICRW, Comisia internațională pentru vânătoria de balene (IWC) poate adopta decizii, inclusiv modificări ale Programului ICRW. Articolul VI din ICRW permite IWC să adopte recomandări. Articolele E și J din Regulamentul de procedură al IWC precizează că IWC este, de asemenea, în măsură să adopte rezoluții și alte decizii.
- (3) Se preconizează că, în cadrul celei de a 70-a, a 71-a și a 72-a reuniuni din anii 2026, 2028 și 2030, precum și în cadrul oricăror reuniuni intersesionale conexe, IWC va examina și poate adopta modificări ale Programului ICRW și diverse rezoluții, recomandări și decizii. Aceste acte pot viza reglementarea vânării balenelor în scopuri comerciale, științifice și pentru subzistența populațiilor aborigene, crearea și gestionarea de sanctuare pentru balene, precum și adoptarea de măsuri de conservare și bunăstare pentru cetacee.
- (4) Dacă vor fi adoptate, actele avute în vedere ale IWC vor produce efecte juridice pentru statele membre care sunt părți la ICRW.
- (5) Uniunea a instituit un cadru juridic intern cuprinzător pentru protecția tuturor speciilor de cetacee. Poziția Uniunii în cadrul IWC ar trebui să fie ghidată de obiectivul asigurării unui nivel ridicat de protecție a cetaceelor, în conformitate cu acquis-ul intern al Uniunii în domeniul mediului și cu angajamentele sale internaționale. Această poziție ar trebui să reflecte prioritățile strategice ale Pactului european privind oceanul planetar, recunoscând rolul esențial al populațiilor sănătoase de cetacee în sechestrarea naturală a carbonului, promovând în același timp cele mai înalte standarde de bunăstare a animalelor, în conformitate cu recunoașterea animalelor ca ființe sensibile în temeiul articolului 13 din TFUE. Prin urmare, este în interesul Uniunii să promoveze măsuri de protecție echivalente la nivel mondial, inclusiv în cadrul IWC, pentru a asigura coerența cu politicile Uniunii și pentru a preveni subminarea standardelor Uniunii.

- (6) Prin urmare, este necesar să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul IWC în ceea ce privește modificările anexei la ICRW și rezoluțiile și deciziile avute în vedere ale IWC referitoare la reglementarea vânării balenelor în scopuri comerciale, științifice și pentru subzistența populațiilor aborigene, instituirea și gestionarea de sanctuare pentru balene și adoptarea de măsuri de conservare și bunăstare pentru cetacee.
- (7) Poziția Uniunii urmează să fie exprimată de statele membre care sunt reprezentate în cadrul IWC, acționând împreună, în interesul Uniunii,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de a 70-a, al celei de a 71-a și al celei de a 72-a reuniuni a IWC, inclusiv în cadrul reuniunilor intersesionale conexe, este stabilită în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Poziția menționată la articolul 1 este exprimată de statele membre care sunt membre ale IWC, acționând împreună în interesul Uniunii.

Articolul 3

Se poate conveni asupra unor modificări tehnice minore ale poziției menționate în anexă fără a mai fi necesară o nouă decizie a Consiliului.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*